

ДАЪХЕННА ЯЛАТ!

МАССА А МЕХКАШКАРА ПРОЛЕТАРЕШ, ВІАШАГІКХЕТАІ

СЕРДАЛО

СВЕТ арадувл 1923 шера денз

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-Галгалай областной Грозненский городской комитет а Нохч-Галгалай АССР Лакхешкара Совет а орган Чечено-Ингушского областного, Грозненского городского комитетов Коммунистической партии Советского Союза и Верховного Совета Чечено-Ингушской АССР

№ 88 (2713)

Ера

1

ноябрь

1962 шу

Мах 2 кеп.

КПСС Нохч-Галгалай обкомаген Нохч-Галгалай АССР Министрий Советаген Нохч-Галгалай АССР колхозхошка, совхозий болхлошка, юрта боахама специалисташка, берригача къахъегамхошка

КПСС Централни Комитетон СССР Министрий Советон дег тара даъгъала буьд Нохч-Галгалай АССР колхозхой, совхозий болхлои, юрта боахама специалистаи, партийни, советски, профсоюзни, комсомольски организацияи, территориальни производствени управлений болхлои, беррига къахъегамхой паччахалкхенга ялат дохкара план тлехкхоачашъяра.

Нохч-Галгалай АССР колхозашен совхозашен паччахалкхенга дехнад 8 миллиони 441 эзари пунт ялат, планах лаьрхля хинначул 200 эзар пунт дукхагъа.

КПСС Централни Комитетон СССР Министрий Совети дег тийша я Нохч-Галгалай АССР юрта боахама къахъегамхоша длахо а КПСС XXII-ча съездон ЦК мартовски Пленумой халхашка оттадаь декхараь кхоачашдар духа тлагертла къахъегамхоярах юртабоахама производства деррига доакъош члоагъла дегладоаладла галашдергхиларах, вай мехка коммунизм халъяра гулакха юкье шоашкара доагълаш дола дакъа лоацаргхиларах.

КПСС ЦЕНТРАЛНИ КОМИТЕТ

СССР МИНИСТРИЙ СОВЕТ.

Нохч-Галгалай АССР колхозашен совхозашен 8 миллиони 441 эзари пунт ялат дехнад паччахалкхенга

Нохч-Галгалай АССР юрта боахама къахъегамхоша хоам бу парте ленински Централни Комитетага, Советски правительствата, новкъост Н. С. Хрущевга шийта а республика колхозашен совхозашен паччахалкхенга 8 миллиони 441 эзари пунт, планах лаьрхля хинначул 200 эзар пунт дукхагъа, ялат дехна хиларах.

Паччахалкхенга ялат дладала тлайица декхараь эгара дикагъа кхоачашдар Грозненски Наурски производствени управлений совхозашен колхозашен. Паччахалкхенга ялат дохкара план динка тлехкхоачашъяр Грозненски шурий совхозо, «Надтеречный» яхача совхозо, Сунженски районерча XIX-ча партсъезда церахча колхозо.

Укх шера ха-оттам дика хинна боацашехъа а, лаьха хуьвкъамаш кхедаь дукхагъа хьанкълаш дладала. «Джална» яхача совхозерча нов. Т. Джамалаева комплексни механизированни звенос 150 гектар долча лаьттан хлара гектара тлара 63,2 центнер йоанкъаш фульгъа хьанкълаш яхъай. «Ермоловский» яхача совхозерча нов. А. Мекидова механизированни звенос 200 гектар долча лаьттан хлара гектара тлара 43 центнер йоанкъаш фульгъа хьанкълаш яхъай.

Республика колхозашен совхозашен кхоачам хилал дладе фу галашдаь шоашта, колхозхошта доагълаш дола ялат дладу, юкьтарча доаханна фуа лаьрхля фондаш длауьтаю.

Укх шера комсаш дика хуьв-

къаьлй республике. Совхозашен колхозашен паччахалкхенга длаеннай 33,4 эзар тонн комсаш, план 133 процент кхоачаш а еш. Хьатладоагъла шерарча хуьвкъама йоанкъо а еш, юрта боахама къахъегамхоша кхоачашъяр гуьйран ялаташ пладера план, зяьб аьха боалаш латт. Мельшар дех длаш долча кхоачаш пайда дукхагъа эцара, длауьмаш лаьттай структура тоаьра, лаьтта дладала культура лакъъяра, ерига юртабоахама продукташ дукхагъа яхара а кийчъяра а.

Нохч-Галгалай АССР къахъегамхоша дош лу Централни Комитета, Советски правительствата, новкъост Н. С. Хрущевга шийта юртабоахама производства деррига доакъош длахо дегладоаладара хьанкъа яь парте XXII-ча съездон КПСС ЦК мартовски Пленумей решенеш дика кхоачашъяра шоай деррига низаш тладалайта, вай мехка коммунизм халъяра тлехъа дерригача халкъо лоаттабеш къовсаме юкье шоашкара доагълаш дола дакъа лаца.

МОСКОВСКИ ОБЛАСТЬ. Минеральни удобренеш яра планаш тлехкхоачашъяра тлехъа социалистически яхъ йоаржае, анна, предложени а енна, укх шера апрель бетта башка-дика гулакх дладоладир В. В. Куйбашева шерарча Воскресенски химически комбината коллективо. Цу хана воскресеншаша соам бир юрта боахама заказашта тлехъоам а оттабаш, мехкара колхозашен совхозашен планаш совнагъла 1962-ча шера 50 эзар тонн минеральни удобренеш яла. Минеральни удобренеш арадегъа дакъе шоаш шера тлайица-декхара ханал халха, 24-ча октябр, кхоачашдир цар.

СУРТА ТЛА: суперфосфатни цеха коммунистически къахъегаме сменацара дикагъабарий группа. Ардегъара аьтхьа: электрик Владимир Горлов, машинист Юрий Евдокимов, центрифуговщик Евгений Попков, вокхагъла вола аппаратчик Федор Степанов, экскаватора машинист Куприн. В. Мусалына сурт. ТАСС фотохроника.

Зяьб ахара-йоагълача бесса терко

Хланз юрта боахамаша де дладала балхех эгара бехктохка-мерла дарах да ханнахъен динен зяьб аьха янхара.

Ишта лаьрхля из болх Грозненски района №3 йолча со-мийни баьца даарийи совхозе. Цига аьза езаца 60 гектарах аьхар 341 гектар мара яц. Районе эгара кизегагъа из болх баьб цу совхозе.

Цу хьанкъа совхоза кертерча инженерча нов. Давыденко йоах, тха кхаш хланз а баьца даарех мукъадаьнадац, хлаьта мукъадаьнараш ца гоедеш оаха а оах. Из деррига баьцаца, Цига хланзчул тлехъагъа аха дээр 500 гектар гартга лаьтта да. Капуста, свекла, морковь, цуцаьна 234 гектар мара яц. 260 гектар совгъа мукъа лаьтта да ца оахаш уллаш. Долче, мукъа лаьтта ца хилар дац зяьб кизега ахар, совхоза кулгалхой цу балха сагота ца хилар да.

Зяьб аха къовастаь 8 трактор я совхозе. Шоай сменни норма тлехкхоачаш а еш, балхаш ду хьанкъа механизато-

раша. Царех ба Ибиев Хайрулла, Малашиев Владимир, Муртазаев Салман, кхыбараш а.

Нагахъа санна дикагъаболча механизаторий тракторашка шин сменах болх байтача зяьб масехъ дийнахъа аьха яргъар.

Бакъда, цига из болх хланз а тлехъ влштлехъаькхъабац. Зяьб ахара дукхагъа терко е еза совхоза кулгалхоша. Дидь-далийта йиш яц ший ханнахъа аьха зяьб хьатладоагълача шера хуьвкъама лард йолга.

М. ЗАКИРОВ.

Иштта дладец ялат

20-ча октябр кхачалехъа 4210 гектара тла гурахъа дув ялат дладе дезаш бар Урус-Мартана района «Горещ» яхача совхоза механизатораш. Из ха тлехъаьлнай, хлаьта дладийна ялат 1500 гектара мара дац. Влалла сагота бац цу гулакха совхоза кулгалхой.

— Ла тлехъаьлехъа кхуьвгъа ялат дладе, йоах цар. Во оттабаш совхозе гуьйран ялат дладуь болх. Къаьстта во латт из гулакх цхьоалагъа отдене. 650 гектара тла ялат дладе длаца аьха бля гектар мара дладийнадац.

— Техника кизега я тхого, аьхаш шийна тлара бехк длабкхъа герт управлюющи нов. Висаитов. Из харц да, тоьар-йолаш трактораш а селнах а а отдене. Уж дукхагъа йолча хана болх ца беш латт. Сменах норма 16 гектар йолча 5—6 гектара тла мара ялат дладуь яц агрегат.

— Сахъата болх а беш яхъа сеца доакъаш хилча болх хулий оаха бечох, — йоах совхоза механизатораша. Гуьйран дув ялат дладе деза кхаш хланз а тлехъ кийчдаьдац, селнаш ханнахъа ялат хьатладахъац. Техниках бизза пайда эцац совхозо.

Ю. ВОЛОГИН.

КОНТРОЛЬНИ ПОСТО ХОАМ БУ:

Ценош тоадаь даьнначул тлехъагъа...

«Электронинструмент» яхача завода цехаша цохлаьн прибораш хьанкъаь болх галгалай кьона специалташ. Къаьстта тхона, глшлоахошта, дика хет оахаш халъяь завод болх бе йоалена.

Хланз махулаь сикъагъа завода болхушта квартиран хьанкъаш, хьанкъаш длаьнаца ценошта шукатурча еш, кйир тоахш, басар хьанкъаш доахъ тхо. Бакъда, электромонтажни-кашен сентехникашен юкхбетт тха болх. Бокъонца оаха квартира кийчъячул тлехъагъа ленеки тховеки дагараш дегъа болалу уж. Шукатурча йоахъа, басар дладоах бел хьанкъаш. Тхояй болх а бита тхона цар лараш длаюкъаш доахъ тхо. Тхона хъаь, квартиран электротехнически сердалиш доацаш мегаргъадоац. Бакъда, оаха, маляршен шукатуршен болх длабалабалахъа кхоачашде де-кхариьла бар уж из гулакх. Цар из дац. Тхого шозлагъа къахъегийт. Зе-хъа длаух ха, дукха матерналаш нов. СМУ-11 кулгалхой хъаьма беза цу гулакхагъа.

З. ШАМСУДИНОВ,
Д. МУТАЛИЕВА,
Наьсарен районерча СМУ-11
боахлой.

28 октябр кйирандийнахъа Грозне хилар Нохч-Галгалайчен ахархоша паччахалкхенга ялат дохкара план тлехкхоачашъяра хетаяь митинг.

(Митингта отчет еша 3-ча оагъо тла).

Советски Союза Коммунистически парте Централни Комитетага СССР Министрий Советага Новкъостага Н. С. Хрущевга

Оаха, юрта боахама къахъегамхошен Нохч-Галгалай АССР берригача къахъегамхой викалашен, митинге влшагъа а кхийтта, ялат доакхилга а паччахалкхенга дохкигъа а алсамдакхара оаха хьийгача кьин КПСС ЦК-ан СССР Министрий Советон моаршал тла лакъхара мах барах геттара члоагъа разъа а хинна баркал оал ленински Централни Комитета, Советски правительствана, Никита Сергеевич Хрущевга шийна а.

XXII съезден ЦК мартовски Пленумей решенеш кхоачашъяра къовсам а лоаттабеш, республика колхозашен совхозашен духа болх баьб оахаш долча лаьттай структура тоаеш, пайда эцанза йола резерваш лоахаш.

Ялат бахъанце лоаттабеш къовсаме духа организаторски болх баьб партийни, советски, профсоюзни, комсомольски организацияча, юрта боахама специалташ, территориальни производствени управлений болхлоша, пропагандисташа, агитатораша, политически организатораша.

Ялаташ чуьцаран уж кийчдариан юрташта дика новкъостал даьд городий Грознеи Магъал-бинкеи къахъегамхоша. Ялат длаозаш дика къахъийтар промышленни предприятий машинаш тларча шофераша.

Парте Централни Комитетон СССР Министрий Советон дийтача моаршало тха дегаш кьы а дукхагъа ураоттаду коммунизм халъяра керда къахъегаме поднигаш карагъюьла.

Сийлахъ-боккхача Октябра 45 шу дызара сийна, юрта боахама деррига балхаш наьстара хана йинтедахара, хьанкъаша кхоачамхилал доакъар лоадара, фермаш йанга кийчъяра социалистически яхъ яьркий республика колхозашен совхозашен. Хьатладоагъла шера хуьвкъа-маш бахъанце къовсам лоаттабеш ба — дика камакхал а йолаш чакхдоаньнад гуьйран ялаташ дладуьлгъа, дика оахаш латт зяьб, кхашка дла-оаш латт органически удобренеш, шерра дла-доладаш комсашта а сомий бешамашта а гура-хъа де деза гулакх дегъа.

Парте Централни Комитетон Министрий Советон тхояй къахъегаме селла беза мах барах баркал а оааш, оаха декхар тлац дукх, шура, фуах, кхийлола продукташ яхара а кийчъяра а планаш толамца кхоачашъяра кьы а члоагъагъа къовсам лоаттабеш.

Оаха кхетадеш да, колхозашен совхозашкен

йолаш йолча торонех хланз а оахаш бизза пайда нийца ца хилар, хлаьта тхояй республика экономика дегъагъагъла хланз а юхадетташ дола деррига кхоачамбоацараш члоагъа дладала лаьрхля а да тхо.

Партийни, советски, профсоюзни, комсомольски организацияча, территориальни производствени управлений болхлоша, совхозий болхлошени колхозхошени, республика берригача къахъегамхоша тешам лу парте Централни Комитета, Советски правительствана, Никита Сергеевич Хрущевга шийна, длахо йодача хана а дукха эзаца Даьхен экономически низ кьы тла а члоагъа-бара тлабийрза цоаш къовсам лоаттабегъхиларах.

Оаха, Нохч-Галгалайчен къахъегамхоша, дерригача советски халкъо а санна, барлурчен йизан мога а ю, цхьанне санна массане хьал а лоац вай партен Советски правительстван машар безаш йола арахарча политикна, оаха длаькхаду тхояй догъуйл вошал долча турвалла кубински халкъаца хилар а, американын империализма оагъонгъаьрча агрессе кхерамах цуи юртамуькълени ший лоаьме хулген лораде тхояш кийча хилар а.

Парте ленински Централни Комитета гонахъа кхота а денна, оаха, Нохч-Галгалайчен къахъегамхоша патриотически гулакхашча жоп лурда Централни Комитетон Советски правительстван халътача моаршала, лакъа лоатта-дерда ахархочун, юрта боахама къахъегамхо-чун сий, тхоашкара доагълача тайпара дика да-къа лоацаргъа вай мехка коммунизм халъяра гулакха.

Даькъала хилда коммунизм халъеш доаьла, дерригача дунен тлара машар бахъанце длаькх хилда ца деш къовсам лоаттабеш дола, социалистически Даьхе лораяра массаца а кийча дола турпала советски халкъ!

Даькъала а хилда члоагъа а лудла Советски Союза халкъашта юкьера йохаргъоаца бар-цхьоагъон вежарий доттагъал!

Даькъала хийла вай хьамсара Советски правительство!

Даькъала хийла вай деррига толамаш хьанкъаь влштлехъоахашни дегаш урауьтдадеш йола Советски Союза Коммунистически партин Никита Сергеевич Хрущев керте латташ йола цун ленински Централни Комитет!

ОКТАБРА СИЙНА 1963 ШЕРА ЧОТАХ

Массехи ди мара дисадац Сийлахъ-боккхача Октябра 45 шу дыз. Цу денна сийленца наька бахара шерра социалистически яхъ а йоаржаь докхий къахъегаме толамаш доахаш ба Грозненски мехка-даьта чакхдоанкхача завода болхлои. Газофракционирую-щи установка тла къахъегаш я тха коллектив, оаха коммунистически къахъегаме сийлен цу лелаю цьха шу сов-гъа ха я. Октябра докхна сов-гъат кийчдаьд оаха. Итт бетта план 17-ча сентябр кхоачашъяр. Растворителаш ара-хецара шера план 23 октябр кхоачашъяр.

Установка тла къахъегача-рех цьхакхка болхло вац шийи кхоти болха говзал йоацаш, хлаьта цох кхоачам а ца беш сайрийнарча технику-машкени институташкени де-

Хьалха латтача установке

10 бетта план ханал халха кхоачаш а яь ноябрь бетта чоташ кхоачаш я Грозненски мехкхача чакх-доанкхача завода Социалистически Къахъегаме Турпала Т. Летковскаь кулгалду №18 йолча коммунистически къахъегаме установка коллектив.

Сменни задани 108—110 процент кхоачаш а еш, хьанкар ца кхоедеш болх бу коммуниста Т. Изварина бригада. Дика болх бу операторий Гюльчаша Н. Шербюкова, Р. Рухина, слесаря Н. Дружина.

Тхояй низаца установка текующи ремонт яро тхона новкъостал ду тлайица социалистически декхариш сийленца кхоачашдара, йоах установка начальнича нов. Летковскаь. Арахеьча продукция дладоьд чухнакх длаькхара цехо кхоедеш 90 эзар сан аьха.

Сийлахъ-боккхача Октябра 45 шу дызара сийна цеха коллективо ла-на дола совгъа бляш тоннаш мехкхача продукция лурьа.

Х. КОТИЕВ.

шаш ба коллективачара дукхагъаь. Хьанаре къа а хьанаш тлехъаца длаькхача белгалбаьнна нефтяной техникуме деша ягъа Р. Булгакова, нефтяной институте деша ягъа А. Тузова, ишта кхыбараш а. Коллективачара хлара шоллагъар рационализатор ва. Цар тийнаца пред-ложенеша паччахалкхенна боккх пайда беннаб.

Комсомольций гулакхаш

Промышленностен транспортен предприятий комсомольски организацияча лела-ляча социалистически яхъе кхоалагъа квартале халхара моттиг яькхай локомотивни депо комсомольски органи-зация (секретарь Г. Матве-ев). Кхоалагъа квартале 104,1 тонн дизельни доагор кходаьд, планаш совгъа 192000 тонн муьх дла-юха бихъаб. Дика болх бу «ком-сомольски прожектора» шта-бо а. Шерра яхъ йоаржаьлй болх дика, цена бара, гуча-боах балха тлехъабусараш.

Дика кулгалдарча а тола-маш дахарха а штаба началь-ника Погарелов Анатоле цу ВЛКСМ обкома зламича до-

шаш ба коллективачара дукхагъаь. Хьанаре къа а хьанаш тлехъаца длаькхача белгалбаьнна нефтяной техникуме деша ягъа Р. Булгакова, нефтяной институте деша ягъа А. Тузова, ишта кхыбараш а. Коллективачара хлара шоллагъар рационализатор ва. Цар тийнаца пред-ложенеша паччахалкхенна боккх пайда беннаб.

А. КУЗЬМИН,
установка начальнича.

то книжка тла яькхай. Депо пхит цех я коммунистически къахъегаме цу лела-лаеш, 58 сар коммунистически къахъегаме ударник ва. Обществени балха дика даьга лоацаш, сайрийнарча школахъа, техникумашка деша, ишта дика болх а беш ба Ю. Бережной, П. Музалевский, Ю. Черномазов, ишта кхыбараш.

Сийлахъ-боккхача Октя-бра сийленца наька яхара яхъе яьннаца локомотивни де-по коллективо семилетка дь-лагъа шера план ханал халха-ча кхоачашъяра дика къахъегаме.

А. НОР,
комсомола Гудермесски райкома секретарь.

ШЕРА ПЛАН КХОАЧАШЪЯЙ

Октябра сийна яхъе яьннаца бля-ра-сабайарий общества участкый коллективаша дика толам баькхъаб, укх деюшка шера план кхоачаш-ъяр цар.

Алхха иьс бетта планал совгъа арахийай 199 эзар сома продукция. Из боккх толам бакхара «Эк-кхэ дукъа лаьцад нов». Морун эзар сома халха латтача металло-изобелен арахеьча участкый шолла-гъа моттиг яькхача вокхъагъа вола мастер Доронин керте латтача ме-бель арахеьча участкый. Уж шак-

кха а участок коммунистически къа-хъегаме участок яхъа цу яькхара къовсам лоаттабеш я.

Члоагъа шоллаь, яхъе яьннаца участкый коллективашта юкье бел-галбаьна къахъегаме ба металлоиз-делени арахеьча участкера коммуни-стически къахъегаме ударник Гюль-чаров Дмитрий Селюков Иван, ме-бельни участкера Гончаров Василий Горчун Василий, тарни участкера коммунистически къахъегаме ударник Клименко Иван, ишта кхыбараш.

А. ДОДОВ.

НОХЧ-ГІАЛГІАЙЧЕН АХАРХОЙ БОКНХА ТОЛАМ

Паччахьалкхенга ялат дохкара план тлехкхоачашъяра хетаяьча митингера

Наггахьа мара ца хулча тай-пара ийкхьа яр кпрандийна-хьа, гуйран маьлхаца деза цей хинна лепар колхозийн совхозийн кхашна лавтатча социалистический яхь яхьа цей байра-кхаш. Лепача тов бессаца кп-даш тла даь йоазош дар юрт-боахама производством дегайо-лаяр духьа тлагертта квосам-лоаттабара юртшакра кхьа-гамхой тлехьахаш. Навьтхаша илlesh декар, — масе оагйора-хьара Грозне, Нохч-ГІалгІайче-ахархоша кхьаьгеама котла я-кхара — паччахьалкхенга ялат дохкара план тлехкхоачашъяре-хеталъа митинге ухар автома-шинаш...

С. М. Кирова церахча парне-ра зелени театр. Тахан кхьаста-хьа кийчдаь а безаме а да из. Донкха хлама карагІадалар-хетай митинг хьаелл Нохч-ГІалгІай АССР Министрий Со-вета Председателя М. Г. Гай-текова.

Митинге кьамал дир парти-е обкома хьалхарча секретара нов. А. С. Трофимова. Ше кьамал де волуш цу йоден. КПСС ЦК-ан СССР Министрий Советон КПСС Нохч-ГІалгІай обкоматен Нохч-ГІалгІай АССР Министрий Советатен, Нохч-ГІалгІай АССР колхозхоша, совхозий боллошха, юрта боа-хама специалташкха, беррита-ца кхьаьгеамошкха дайт моар-шал.

ЧоагІа, длаьхдаь тлоарач-техар зале моаршал йодийшчул тлехьагІа.

Цул тлехьагІа нов. Трофимова аьлар:

— Республиканский митинг вешагІа кийтаьд вай, ялаташ чу-эцара плант, коммунизм хьаь-яра халагелн лархамелгІе йол-ча участкхен пхьан участк вай кийгІагІа кхьх хьаьхиначул чоагІагІа мах бараш вай парти-е правительстван ленински кул-галхотта дег тлара донкха бар-кал алар духьа.

Кхьаста дог тлоадоакхаш да американский империализм агресивни политика, хьанзарча каннибалий пиратский актий бехках селлара кхьаьхадена э-гІаца хьаьлхаша, Советский пач-чахьалкхен экономический нис-чоагІагІа юкье, советский нис-чхоагІагІа кхьх хьаьхиначул гІула-кха юкье вай лавьа, мехка бок-калгІа диллаца зламгІа мара доаца, даькьа белгалданкха ЦК Президиумен СССР правитель-стван членаша, Никита Серге-евич Хрущевна ка юрар.

Цудухьа кхетде деза вайх хларане кхьаьгеама мел лорх-аме а маьхе а ба, коммунизм хьаьлхара юкье кхьаьгеамошхо-лоаца даькьа парти правитель-стван мел чоагІагІа мах беш да.

Цу гІулаько кхьа чоагІагІагІа оарцагІагІа деза практически гІулаькаш гойтар — духьа, шу-ра, фуаш гулдара планаш кхьа-шару духьа — хьаьтладоагІа-шера лаькхача хьуьктамаша лард йоллар да хьаьбай продук-тивност длаьх лархьа а духьа лавтатбу квосам чоагІагІа.

Вай толамаш, аьлар длаьх нов. Трофимова, — из да ле-нинский Центральни Комитете хьаькьале кулгалдарча, парти-е правительстван хадданца юрта-боахама новкостал дарах хьа-хинар. КПСС XXII-ча съезден парти ЦК мартовски пленумен решенеша, Никита Сергеевич Хрущевна хьаьхамаша новкостал дир вай республика ахархошца совнагІа квосамаш гучаьхача а царех пайда эа а.

Ялаташ кхедечен чуэцачен донкха даькьа лавьар КПСС программа идеяша дегаш ура-оттадаь болча юртшакра кхьа-гамхой духьа эзараш дола эс-каро. Донкха новкостал дир юрта боахама деш дола длаьх хуьцар а цу ларда тла парти-ни, советский, просоюзный, ком-сомольский организацие, террито-риальный производственный управ-лений болхлоь, еригІаца вай-партийно-советский актив, про-пагандистий, агитаторний органи-заторский, агротехнический, пар-тийно-массовый болх эргабакха-ро а, ялаташ чуэцара даькьа донкий толамаш даьхитар вай-га массене даьх лавтатча хламо — обществ даьхьа хьаьгача кн-во.

КарагІаьнар дувцаш вай декархІагІа да, Нохч-ГІалгІайче-ни Грозненский областен исто-ре чухь цІакьа а селлара духьа ялат паччахьалкхенга дехна ца хилар белгалданкха.

Паччахьалкхенга ялат дохка-ра шой декархІагІа кхьа-чаьд Грозненский Наурский производственный управлений колхозашен совхозашен, Гроз-ненский, Надтеречный, Сунжен-ский, Гудермесский районшаша.

Грозненский шурый совхозо паччахьалкхенга длаьденад 427,6 эзар пунт ялат, цу тайп-пара план 140 процент кхоа-чаш а еш, Надтеречный совхозо длаьденад 804 эзар пунт, план 129 процент кхоачаш а еш, Сунженский района XIX-ча парт-съезда церахча колхозо пачча-хьалкхенга дехад 294,5 эзар пунт ялат, ялат кийчдара план 109,6 процент кхоачаш а еш.

Комсаши сомашни дика кхе-баь ухь шера республика кол-хозашен совхозашен. Цу гІула-кха а новкостал даьд уж про-дукташ кийчъяра план ханал хьалкха кхоаачаше а уж дунха-гІа яа а.

Комсаши кийчъяра план кхоа-

чашъяьй 133 процент, пачча-хьалкхенга планал совгІа длаь-най 8 эзар тонн.

Сом кийчбара план кхоа-чашъяьй 112 процент, планал совгІа паччахьалкхенга длаь-наб эзар тонн совгІа дика сом.

Дика хлама карагІаьннад ухь шера ка бола ялат дика хьуькьаьдча дукькача колхо-заштен совхозаштен, респуб-ликен юкькьара лархІагІа из даь-кхад хІара гектара тІара 18,5 центнер.

Грозненский района колхоза-шен совхозашен 33,4 эзар гек-тар долча лавттан хІара гекта-ра тІара юкькьара лархІагІа 21,5 центнер ка бола ялат даькхад, Сунженский района колхозаша 19,8 эзар гектар долча лавттан хІара гектара тІара даькхад 23,1 центнер.

Тайица социалистический де-кархаш кхоаачшад духьа квосам а лавтатбеш, Грознен-ский шурый совхоза боллошха 6,4 эзар гектар долча лавттан хІара гектара тІара 22,9 цент-нер ка бола ялат даькхад. Цу совхоза кхоаагІаца отделене 1238 гектар долча лавттан хІа-ра гектара тІара юкькьара лар-хІа 27,2 центнер гурахьа дув кІа даькхад, хІаьта 700 гектар долча лавттан хІара гектара тІа-ра яьлар «безостая» яхача сор-тах долча кІин 54 центнер. ХІа-ра гектара тІара 24,5 центнер йоакхаш ка болча ялатий дика хьуьктам баькхаш «Горьчес-ко-членский» совхозо, 23,6 цент-нер яькхаш № 1 йолча шурый совхозо.

Сунженский района «Победа» яхача колхозо 3006 гектар дол-ча лавттан хІара гектара тІара 27,2 центнер ка бола ялат даь-кхад.

921 гектар долча лавттан хІара гектара тІара 23 центнер а йоакхаш ка болча ялатий лавттан хІара гектара тІара 23,6 цент-нер баькхаш «Горьческо-член-ский» совхозо, 23,6 центнер яькхаш № 1 йолча шурый совхозо.

Дика хьуьктамаш даьхад дункхача хьаькІаш лавтатбеш. Урус-Мартана района «Горь-че» яхача совхоза № 4 йолча от-делене 515 гектар долча лавттан хІара гектара тІара 35,1 цент-нер баькхаш яькхаш, цу рай-онера Предгорни опорно-хьо-кхача боахама № 3 йолча от-делене 489 гектар долча лавт-тан хІара гектара тІара яьх хьаькІаш 37 центнер хилар.

Ахархош сий баьхад долаш квосам а лавтатбеш Даьхенна хьаьлхашара шой декархІагІа чаш а деш, механизатораша хьаькІаш лавтатбеш, Шавла района «Джалка» яхача совхо-зерча звеньевой Джамалаев Та-тас чунца даьхнаца 150 гектар долча лавттан хІара гектара тІа-ра 63,2 центнер хьаькІаш яь-хаш.

Междоьва йаьлс кулгалдеча Грозненский района «Ермолов-ский» совхоза механизаторашан звенос ухь шера духьаьхаш да-кьа лавтатбеш хьуьктамаш да-кархІагІа лавтатбеш яьхаш.

Чунца даьхнаца 200 гектар долча лавттан хІара гектара тІа-ра 43 центнер хьаькІаш яьхаш хІара гектара тІара 38,7 цент-нер хьаькІаш яьхаш Шавла района «Джалка» яхача совхо-зерча звеньевой Дадаев Гіар, 193 гектар долча лавттан хІара гектара тІара 38,4 центнер яь-кхаш цагаве имрана кулгалдеча Ахчой-Мартана района «Ер-моловский» совхоза звенос, 180 гектар долча лавттан хІара гектара тІара 36,4 центнер хьаькІаш яьхаш Шавла района «Шалинский» совхозерча Зу-оаьраев Саид-ме, дукькача кхьаьчар.

На оола ялаташ хьаькІашни дика хьуькьаьча кІезига даькьа лавтатбеш механизатораша, цар-ех дукькачар лаькха оварле илоаш пайда ийцаь машинех, цу тайпшара кІезигъий ялат чуэцара ханаш, ца доьхаш ла-роаьд ялат.

ДикагІаьлча механизатораш-та юкье эггара хьаьлха цІи яькхІа-еьш на лаьтнеца йоаьцаца жат-каца нормаш 20 гектар йолча диннаьх 60 гектар ялат хьаь-кхаш хинна Наурски районера «Герский» совхозера Сухорукон Александр. Новатора-механиза-тора опыг хьаьлхавар респуб-лика колхозашарчен совхозерчен дункхача механизатораша. Ца-рех оа диннаьх жаткаца 51 гек-тар хьаькхаш хинна Надтереч-ни районера «Надтеречный» ях-ача совхоза механизатораш Гата-лов Оалхазар, Шатуев Мовлад.

Дика болх оир хьаькІаш чу-эцача комманданца хІара дин-наьх хьаь норма кхоаачашьш хиннаца Ахчой-Мартана рай-она «Самашкинский» совхозе-ра Дадаев Абдул-Азиз, КІХ-3 яхача комманданца цхьан сме-нах 12—15 гектар хьаькхаш 104 гектара тІара хьаькІаш чуэцача цу районера «Ер-моловский» яхача совхоза комманданца Мулатов Юсупа, сменини норма 12 гектарага кхоаачаш, 219 гектара тІара хьаькІаш чуэцача Навсарен районера «Октябрь» 40 шу яхача совхоза комманданца Му-латов Бембуьдата.

Ялат чуэцача донкий тола-маш даьхад автотрестен сов-нархосен шофераша.

ДикагІаьрех лархІагІа беза ав-тотрестера новкостий Бас-каков Николай Иванович, Са-дыков Маьмаьда, Шаму, Ше-

билос Умат-Гіри, Газуев Ах-маьда Зунид, совнархоса авто-транспортни контонера авто-костий Нондра Николай Алек-сеевич, Михайлян Лазарь Ару-тюнович, Радченко Игнат Ива-нович, Фисенко Петр Григорье-вич, Гісаев Ісидий Баьхид, иш-та кхьа дукька а.

Цу тайпшара масалаш кхьа дукька а доладе ишч я. Цар хьаьгІаьт юртбоахама производ-стве механизаторий лархІагІа лавтатбеш.

Иштта ба вай хьаьлха лавтат-беш.

Республика колхозашен сов-хозашен шоашта шортта дладе фу Іалашдаьд, хІанз колхоз-хошта длаьлш лавтатбеш дола ялат, хІаьта иштта вІа-шгІаьлш лавтатбеш юкькьара хьаьбай боахама йола фураж-ни лард.

Колхозашен совхозашен йоа-кхьа оу тлоадоагІаца шераьча хьуькьаьма. Агротехнико дика-гІа лархІаш иолча хана дла-диннад гурахьа дув ялат. 1961-ча шераьчул 50 эзар гектар дукькагІа диннад гурахьа дув ялат ухь шера.

Новкостий!

Социалистический ареней кьа-хьаьгаьмхой йоакхача авангарда гованчех цхьаьбараш мара буванзар оаха. Пагахьа са-на, фуд производстве хьаьлха лавтатбеш вІашаьуьзар, аьнна, хьаьтгача, жоь дала йиш я, керттердар да парти Даьх-енно хьаьлхаша оттадаь декархІа-гІа бехтхотхаме лархІари ахархо-чун сий лаькха лавтатбеш вІа-ш тардеш цар ледаьдар. Чоа-гІа дика да гІаьдеча Григорье-внча Заьлдас массанена а даькьа даьадоьхити: комму-низм — из эггара чоагІагІагІа наьх йоакх оир общество хІа-ларал совгІа, нахатара дукька хьаьдеш оощество йолча а, миллионаш бола нах коммуниз-ма даьадоьхити аьнна аш шин тайпшара йола революционни школа, Ленинна идеяшца хьа-хина йола шера йоаржаь кхьаьгеама коммунистический формаш.

Вай массава а декархІагІа ба хьаьлха лавтатбеш опыг гул а яь из шера производствана юкьхьаьгІагІа гІулаьх вІаш-тлехьаданкха. Лодийри, тунейд-чий аьттуь баргоощал леаьде беза вай боахам. Хьаьлха цоае-ман талге тІакхача эза царна массайолча мотинге.

«Болх бе ховише а могош-еца а кьа ца хьаьгІаьч волча саго, йоах Н. С. Хрущевна, болх бе-рий хьаькь дув, хІаьта матери-альний духовный руьзтва хьаьд-ерий чотак а вах из».

Лавтатнца кхьаьгеама даь-кьа хІанзаьца даьр динне а кхоаьчамолаш даь, цунак са-лоам баь ле ишч яьц вайх хьаь-кхаш а. Республика юрта боаха-ма боллошха длаьх а юртбоаха-ма производством лавтатбеш, ялат, духьа, шура, хьаьлоа про-дукташ аьлсамъяхарга хьаьхаш а даьхь.

Территориальный производ-ственный совхозно — колхозни управленеш, парти райкомаш, колхозний совхозний кулгалдеч, юрта боахама специалист де-кархІагІа оа, юртбоахама ери-гІа производством длаьх а дега-йоаьлар лард из хиларх тар-ра, ялат аьлсамданкхара тлехьа длаьх йодаца хана а тлаьгертта квосам лавтатбеш.

Из декархІагІа кхоаачаше ишч хулиятарйолча дукька гІула-кхаш да хІанзее а белгалдан-ца а кхоаачашданца а даргдоа-цаш.

Республике оаьхача лавтат-беш дукькагІаьр гуьйран култураш длаьш хиларх оонкхача лархІагІа да, уж дла-рел совнагІа, гурахьа-лан а оаьсти а эшпача тайпшара цар-на гІулаьх дар вІаштлехьаьдо-акхІагІа.

ВІастни длаьворгІаьлча ери-гІаца хІаьмаша, гурахьа а оа-хам шав а деш, дика зьаь аха-рал лархІагІаь декархІагІа хІанз лавтатнцарча балашка. 1963-ча шера оаьсти даьх а оахам тІа колхозашен совхоза-шен хІаьмаш длаьворгІа хилинча йиш яь. ВІастни ду оахам яла-тин моастагІа да.

ХьаьтладоагІаца шера еригІа юртбоахама култураш дика хьуькьІагІа Іалашдара оьлан тІара тоаде деза хин дехкача лавтатбеш, мотингера удооренех пайда эьилга, дикагІа долча боахамин производствана но-ваторни опыг длаьхІагІагІа эа республика еригІагІа колхозаш-кен совхозашкен.

ЦІакьа а хьаьжа деза длаь-таьд дерриг фу тешаме лора-деш, из дика дий таьха деза, 1962-ча шера 1-ча декабре из болх йиштарболоаш, из цен-дегелни кийчделени вІаштлехьа-данкха деза.

Территориальный производ-ственный управлений, парти рай-комий, юьхьанцарча партинийн комсомольский организацие, специалтиий, хьаьлхаш леда-рий юрта боахмерча беррита-ца болхІолч лархІагІа декархІа-да обществний хьаьаьш кхьа длаьх а дебадара тлехьа, шура, духьа, фуаш, хьаьлоа продук-таш дукькагІа яхара а кийчъяра

а тлехьа квосам лавтатбеш, царга длаьдодар кхьа длаьх а чу-наьх доакхІагІа.

ХІанз ухь саьхате хьаьбай боахамаша эггара лархІагІа-ра декархІагІа хьаьлхашара йоаьла продукташ, кьаьста а шуьрен фуашни, кийчъяра пачча-но хьаьлхаша оттадаь декархІа-гІа бехтхотхаме лархІари ахархо-чун сий лаькха лавтатбеш вІа-ш тардеш цар ледаьдар. Чоа-гІа дика да гІаьдеча Григорье-внча Заьлдас массанена а даькьа даьадоьхити: комму-низм — из эггара чоагІагІагІа наьх йоакх оир общество хІа-ларал совгІа, нахатара дукька хьаьдеш оощество йолча а, миллионаш бола нах коммуниз-ма даьадоьхити аьнна аш шин тайпшара йола революционни школа, Ленинна идеяшца хьа-хина йола шера йоаржаь кхьаьгеама коммунистический формаш.

Вай массава а декархІагІа ба хьаьлха лавтатбеш опыг гул а яь из шера производствана юкьхьаьгІагІа гІулаьх вІаш-тлехьаданкха. Лодийри, тунейд-чий аьттуь баргоощал леаьде беза вай боахам. Хьаьлха цоае-ман талге тІакхача эза царна массайолча мотинге.

«Болх бе ховише а могош-еца а кьа ца хьаьгІаьч волча саго, йоах Н. С. Хрущевна, болх бе-рий хьаькь дув, хІаьта матери-альний духовный руьзтва хьаьд-ерий чотак а вах из».

Лавтатнца кхьаьгеама даь-кьа хІанзаьца даьр динне а кхоаьчамолаш даь, цунак са-лоам баь ле ишч яьц вайх хьаь-кхаш а. Республика юрта боаха-ма боллошха длаьх а юртбоаха-ма производством лавтатбеш, ялат, духьа, шура, хьаьлоа про-дукташ аьлсамъяхарга хьаьхаш а даьхь.

Территориальный производ-ственный совхозно — колхозни управленеш, парти райкомаш, колхозний совхозний кулгалдеч, юрта боахама специалист де-кархІагІа оа, юртбоахама ери-гІа производством длаьх а дега-йоаьлар лард из хиларх тар-ра, ялат аьлсамданкхара тлехьа длаьх йодаца хана а тлаьгертта квосам лавтатбеш.

Из декархІагІа кхоаачаше ишч хулиятарйолча дукька гІула-кхаш да хІанзее а белгалдан-ца а кхоаачашданца а даргдоа-цаш.

Республике оаьхача лавтат-беш дукькагІаьр гуьйран култураш длаьш хиларх оонкхача лархІагІа да, уж дла-рел совнагІа, гурахьа-лан а оаьсти а эшпача тайпшара цар-на гІулаьх дар вІаштлехьаьдо-акхІагІа.

ВІастни длаьворгІаьлча ери-гІаца хІаьмаша, гурахьа а оа-хам шав а деш, дика зьаь аха-рал лархІагІаь декархІагІа хІанз лавтатнцарча балашка. 1963-ча шера оаьсти даьх а оахам тІа колхозашен совхоза-шен хІаьмаш длаьворгІа хилинча йиш яь. ВІастни ду оахам яла-тин моастагІа да.

ХьаьтладоагІаца шера еригІа юртбоахама култураш дика хьуькьІагІа Іалашдара оьлан тІара тоаде деза хин дехкача лавтатбеш, мотингера удооренех пайда эьилга, дикагІа долча боахамин производствана но-ваторни опыг длаьхІагІагІа эа республика еригІагІа колхозаш-кен совхозашкен.

ЦІакьа а хьаьжа деза длаь-таьд дерриг фу тешаме лора-деш, из дика дий таьха деза, 1962-ча шера 1-ча декабре из болх йиштарболоаш, из цен-дегелни кийчделени вІаштлехьа-данкха деза.

Территориальный производ-ственный управлений, парти рай-комий, юьхьанцарча партинийн комсомольский организацие, специалтиий, хьаьлхаш леда-рий юрта боахмерча беррита-ца болхІолч лархІагІа декархІа-да обществний хьаьаьш кхьа длаьх а дебадара тлехьа, шура, духьа, фуаш, хьаьлоа продук-таш дукькагІа яхара а кийчъяра

а тлехьа квосам лавтатбеш, царга длаьдодар кхьа длаьх а чу-наьх доакхІагІа.

ХІанз ухь саьхате хьаьбай боахамаша эггара лархІагІа-ра декархІагІа хьаьлхашара йоаьла продукташ, кьаьста а шуьрен фуашни, кийчъяра пачча-но хьаьлхаша оттадаь декархІа-гІа бехтхотхаме лархІари ахархо-чун сий лаькха лавтатбеш вІа-ш тардеш цар ледаьдар. Чоа-гІа дика да гІаьдеча Григорье-внча Заьлдас массанена а даькьа даьадоьхити: комму-низм — из эггара чоагІагІагІа наьх йоакх оир общество хІа-ларал совгІа, нахатара дукька хьаьдеш оощество йолча а, миллионаш бола нах коммуниз-ма даьадоьхити аьнна аш шин тайпшара йола революционни школа, Ленинна идеяшца хьа-хина йола шера йоаржаь кхьаьгеама коммунистический формаш.

Вай массава а декархІагІа ба хьаьлха лавтатбеш опыг гул а яь из шера производствана юкьхьаьгІагІа гІулаьх вІаш-тлехьаданкха. Лодийри, тунейд-чий аьттуь баргоощал леаьде беза вай боахам. Хьаьлха цоае-ман талге тІакхача эза царна массайолча мотинге.

«Болх бе ховише а могош-еца а кьа ца хьаьгІаьч волча саго, йоах Н. С. Хрущевна, болх бе-рий хьаькь дув, хІаьта матери-альний духовный руьзтва хьаьд-ерий чотак а вах из».

Лавтатнца кхьаьгеама даь-кьа хІанзаьца даьр динне а кхоаьчамолаш даь, цунак са-лоам баь ле ишч яьц вайх хьаь-кхаш а. Республика юрта боаха-ма боллошха длаьх а юртбоаха-ма производством лавтатбеш, ялат, духьа, шура, хьаьлоа про-дукташ аьлсамъяхарга хьаьхаш а даьхь.

Территориальный производ-ственный совхозно — колхозни управленеш, парти райкомаш, колхозний совхозний кулгалдеч, юрта боахама специалист де-кархІагІа оа, юртбоахама ери-гІа производством длаьх а дега-йоаьлар лард из хиларх тар-ра, ялат аьлсамданкхара тлехьа длаьх йодаца хана а тлаьгертта квосам лавтатбеш.

Из декархІагІа кхоаачаше ишч хулиятарйолча дукька гІула-кхаш да хІанзее а белгалдан-ца а кхоаачашданца а даргдоа-цаш.

Республике оаьхача лавтат-беш дукькагІаьр гуьйран култураш длаьш хиларх оонкхача лархІагІа да, уж дла-рел совнагІа, гурахьа-лан а оаьсти а эшпача тайпшара цар-на гІулаьх дар вІаштлехьаьдо-акхІагІа.

ВІастни длаьворгІаьлча ери-гІаца хІаьмаша, гурахьа а оа-хам шав а деш, дика зьаь аха-рал лархІагІаь декархІагІа хІанз лавтатнцарча балашка. 1963-ча шера оаьсти даьх а оахам тІа колхозашен совхоза-шен хІаьмаш длаьворгІа хилинча йиш яь. ВІастни ду оахам яла-тин моастагІа да.

Паччахьалкхенга ялат дохкара план тлехкхоачашъяра хетаяьча митингера

Сурта тІа: 28-ча ОК-ТАБРЕ КИПРАНДИИНА-ХЬА ГРОЗНЕРЧА КИРО-ВАН ЦЕРАХЧА КУЛЬТУ-РАН САЛАЯРЕН ПАР-КА ЗЕЛЕНИ ТЕАТРЕ ХИННА НОХЧ - ГІАЛ-ГІАЙЧЕН, АХАРХОША ЯЬККХАЧА БОКНХАЧА КЬАХЬЕГАМА КОТА-ЛОННА — ПАЧЧАХЬАЛ-КХЕНГА ЯЛАТ ДОХКА-РА ПЛАН ТІЕХКХОА-ЧАШЪЯРА ХЕТАЯЬЧА МИТИНГЕ.

Иштта ба вай хьаьлха лавтат-беш.

Республика колхозашен сов-хозашен шоашта шортта дладе фу Іалашдаьд, хІанз колхоз-хошта длаьлш лавтатбеш дола ялат, хІаьта иштта вІа-шгІаьлш лавтатбеш юкькьара хьаьбай боахама йола фураж-ни лард.

Колхозашен совхозашен йоа-кхьа оу тлоадоагІаца шераьча хьуькьаьма. Агротехнико дика-гІа лархІаш иолча хана дла-диннад гурахьа дув ялат. 1961-ча шераьчул 50 эзар гектар дукькагІа диннад гурахьа дув ялат ухь шера.

Новкостий!

Социалистический ареней кьа-хьаьгаьмхой йоакхача авангарда гованчех цхьаьбараш мара буванзар оаха. Пагахьа са-на, фуд производстве хьаьлха лавтатбеш вІашаьуьзар, аьнна, хьаьтгача, жоь дала йиш я, керттердар да парти Даьх-енно хьаьлхаша оттадаь декархІа-гІа бехтхотхаме лархІари ахархо-чун сий лаькха лавтатбеш вІа-ш тардеш цар ледаьдар. Чоа-гІа дика да гІаьдеча Григорье-внча Заьлдас массанена а даькьа даьадоьхити: комму-низм — из эггара чоагІагІагІа наьх йоакх оир общество

